

Додаток
до листа
ГО «Українська Демократія»
від 24.12.2018 № 2412-182

**ЕКСПЕРТНІ ПРОПОЗИЦІЇ,
підготовлені ГО «Українська Демократія» за результатом проведення
громадської експертизи діяльності Міністерства інформаційної політики
України, подані 24.12.2018 р.**

На виконання пункту 5-2. Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади зазначаємо:

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРОМАДСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ:

Ініціатор громадської експертизи:

Громадська організація (далі – ГО) «Українська Демократія»: керівник – Скакун Марко Леонідович; поштова адреса: вул. Велика Васильківська, будинок 145/1, квартира 125, м. Київ, 03150; контактні дані: електронна адреса ukrdemos@gmail.com, телефон: +38 067 240 30 97.

Предмет громадської експертизи: взаємодія Міністерства з громадськістю.

Мета громадської експертизи:

- 1). Оцінка взаємодії Міністерства з громадськістю;
- 2). Підготовка пропозицій Міністерству щодо залучення громадськості до процесу виконання покладених на нього завдань, а також підвищення рівня взаємної довіри між Міністерством та громадськістю.

Відомості про експертів, які проводили експертизу:

Марко Скакун,
Голова ГО «Українська Демократія».

Підстави проведення експертизи:

Наказ міністерства від 01.10.2018 №290, виданий на підставі запиту ініціатора від 24.09.2018 №2409-186.

ОЦІНКА ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІНІСТЕРСТВА З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Досліджуваний період: 2018 рік станом на дату надходження запиту або видання наказу про проведення експертизи

Оцінка ефективності взаємодії та залучення громадськості здійснювалась за напрямками взаємодії за шкалою 0-5 балів, де:

0 балів – відсутність діяльності за напрямом взаємодії;

1 бал – наявність одиничних проявів/ознак діяльності;

2 бали – діяльність відзначається значним порушенням законодавства (порушення законодавства є переважними в діяльності), відсутність результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

3 бали - діяльності містить незначні порушенням законодавства (порушення законодавства не є переважними в діяльності), наявність незначних результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

4 бали – діяльність повністю відповідає законодавству, проте дискреційні повноваження або не використовуються, або використовуються не на користь громадськості (формальний підхід є переважним в діяльності), наявність середніх результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

5 балів – діяльність повністю відповідає законодавству, дискреційні повноваження використовуються на користь громадськості, метою діяльності є досягнення результату (підхід спрямований на результат), наявність високих результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування).

Термін «громадськість» в цій експертизі вживається в значенні згідно пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: «громадськість - одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи», що у сукупності з визначенням ЗУ

«Про стратегічну екологічну оцінку» є єдиним значенням, визначеним актами законодавства станом на кінець 2018 року.

Термін «ІГС» вживається в наступному значенні: «інститути громадянського суспільства - громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші непідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства.

1-О. Оцінка сприяння реалізації права ІГС на звернення

Протягом досліджуваного періоду до Міністерства надійшла невизначена кількість звернень від юридичних осіб приватного права, наявні відомості, що підтверджують реєстрацію таких звернень, їх розгляд та врахування. Можна стверджувати, що міністерство не веде окреме діловодство за такими зверненнями та не розподіляє їх на заяви, скарги та пропозиції, що є порушенням. Адже, пунктом 2 частини першої статті 21 Закону України «Про громадські об'єднання» (надалі – Закон № 4572-VI) громадські об'єднання мають право звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами, що передбачає відповідний поділ звернень в діловодстві, а також відповідні права заявника та обов'язки міністерства та його посадових осіб під час розгляду заяв та скарг ГО.

Профспілки, крім загальних прав ГО на звернення, також мають особливі права: під час розгляду пропозиції профспілки міністерству про прийняття або внесення змін до законів і інших нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин, профспілки мають право брати участь у такому розгляді (частини четверта та п'ята статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»).

Організації роботодавців, крім загального права ГО на звернення, мають звужене право на подання пропозиції. Так статтею 18 Закону України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» встановлено вимогу подання пропозиції міністерству виключно з питань, пов'язаних з їх статутною діяльністю, отже вони потребують перевірки.

Відсутні відомості щодо інструкції з діловодства міністерства.

Оцінка напряму взаємодії «Сприяння реалізації права ІГС на звернення» становить 3,5 балів з огляду на відсутність підтвердження про розподіл звернень ЮО та ІГС зокрема на заяви, скарги та пропозиції, відсутність даних про інструкцію з діловодства та відповідність її чинному законодавству, проте з оглядом на врахування деяких пропозицій ІГС.

1-П. Пропозиції Міністерству щодо вдосконалення взаємодії за напрямом «Сприяння реалізації права ІГС на звернення»

1). Діловодство щодо звернень ІГС вести окремо.

2). Удосконалити реєстраційно-моніторингові картки звернень ІГС, додавши до звичайної картки елементи реєстраційно-контрольної картки звернень громадян, а саме:

Вид звернення - пропозиція (зауваження), заява (клопотання), скарга;

Вид ІГС: ГО, мета діяльності якої не визначена, профспілка, організація роботодавців, ГО осіб з інвалідністю, ГО, метою якої є захист прав та свобод в сфері діяльності міністерства;

Виконано за _____ днів (зазначається фактичний строк виконання);

Результат розгляду звернення (короткий виклад прийнятих рішень з усіх порушених питань);

Вирішено (зазначається характер відповіді на пропозицію, заяву, скаргу - позитивно, відмовлено у задоволенні, повернуто відповідно до закону, залишено без розгляду, надіслано за належністю).

3). За результатами розгляду звернень ЮО надсилати їм електронні відповіді (з накладенням ЕЦП) на адреси електронної пошти, зазначених в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР).

4). Проводити аналіз звернень ЮО приватного права та за результатами складати щоквартальні довідки. Обирати цінні пропозиції.

5). Забезпечити реалізацію прав ІГС відповідно до статті 18 ЗУ «Про звернення громадян».

6). Привести своїх акти у відповідність до законодавства, розробити інструкцію з діловодства міністерства на основі інструкцій, затверджених постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55 «Деякі питання документування управлінської діяльності». В інструкцію включити питання особливостей реєстрації та розгляду в міністерстві звернень ІГС.

2-0. Оцінка сприяння реалізації права громадян на звернення

Немає відомостей щодо наявності в Міністерстві інструкції з діловодства щодо звернень громадян, отже не можна визначити, чи враховує вона зміни в 2018 році в ЗУ «Про звернення громадян», та визнання деяких положень неконституційними, також зміни вносились і до Типової інструкції. Крім того, постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55 затверджено нову інструкцію з діловодства в паперовій формі, яка встановлює загальні засади діловодства в міністерствах та ЦОВВ.

Протягом досліджуваного періоду до міністерства надійшло **254** заяви та **10** пропозицій.

Проаналізуємо розгляд звернень громадян протягом 3-го кварталу 2018 року. Так до міністерства надійшло **62** звернення, **жодне** не було переслано за належністю іншим органам, що є доволі позитивним, адже в інших міністерствах частка пересланих за належністю може становити іноді 50%. Позитивно було вирішено **0** звернень. Щодо **33** звернень надано роз'яснення: сюди відносяться звернення, в яких громадяни просять надати

роз'яснення, а також ті, що на час розгляду з обґрунтованих підстав і в межах НПА вирішити позитивно немає можливості, а за наслідками їх розгляду громадян надані вмотивовані вичерпні роз'яснення. Поручено термін надання відповідей щодо **0** звернень. Крім того, **1** звернення було повторним, тобто в якому громадяни звертались повторно з одного і того питання, вважаючи, що воно не було вирішено по суті, хоча пунктом 1 Указу Президента України № 109/2008 міністерствам було постановлено з'ясувати причини, що породжують повторні звернення громадян. Данні взяті з Довідки щодо роботи зі зверненнями громадян, подані до СКМУ. Данні цієї Довідки виглядають сфальсифікованими, адже надійшло **62** звернення, а опрацьовано лише **34**, на стадії розгляду на момент подання довідки не перебувало **жодного** звернення. Отже **28** звернень залишились в невизначеному статусі.

Крім того, пунктом 4 Указу Президента України № 109/2008 міністерства зобов'язані систематично проводити перевірки стану організації роботи зі зверненнями громадян за Методикою оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади. Маючи такі середні показники, міністерство взагалі не проводило таку оцінку за останні 3 роки (за наявними даними).

Також, за даними АПУ, від міністерства не надійшла доповідь Президентіві України про стан організації роботи зі зверненнями громадян та вжиті заходи, спрямовані на забезпечення гарантування реалізації конституційного права громадян на звернення за 1-е півріччя 2018 року, хоча це вимагається Указом Президента України № 109/2008.

*Оцінка напряму взаємодії «Сприяння реалізації права громадян на звернення» становить **3 бали** з огляду на відсутність інструкції щодо звернень громадян, незрозумілих даних довідки щодо роботи зі зверненнями громадян, ненадання обов'язкової Доповіді Президенту України, а саме: діяльність відзначається порушенням законодавства (Указу Президента України № 109/2008). Проте наявне врахуванням пропозицій громадян.*

2-П. Пропозиції Міністерству щодо вдосконалення взаємодії за напрямом «Сприяння реалізації права громадян на звернення»

1). Розробити інструкцію з діловодства щодо звернень громадян в міністерстві або внести зміни в чинну інструкцію з урахуванням внесених змін до ЗУ «Про звернення громадян» у 2015 та 2018 роках, визнання деяких положень неконституційними та нової Інструкції з діловодства в паперовій формі, затвердженої постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55.

2). На виконання пункту 4 Указу Президента України № 109/2008 забезпечити систематичне (не рідше 1 разу на півріччя перед поданням доповіді Президенту України) проведення перевірки, за участі громадськості, стану організації роботи зі зверненнями громадян за Методикою оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженою постановою КМУ від 24 червня 2009 р. N 630. Зразок за посиланням:

https://nads.gov.ua/sites/default/files/imce/zvit_perevirka_shchodo_zvernennya_gromadyan_2.pdf

3). На виконання пункту 1 Указу Президента України № 109/2008 вжити заходів щодо:

- створення умов для участі заявників у перевірці поданих ними заяв чи скарг, надання можливості знайомитися з матеріалами перевірок відповідних звернень шляхом визначення такої процедури;

- запровадження постійного контролю за організацією роботи посадових та службових осіб міністерства зі зверненнями громадян шляхом проведення щотижневих апаратних нарад стосовно звернень;

- з'ясування причин, що породжують повторні звернення громадян, систематичного аналізу випадків безпідставної відмови в задоволенні законних вимог заявників, проявів упередженості, халатності та формалізму при розгляді звернень шляхом аналізу повторних звернень;

- вжиття заходів для притягнення винних осіб у встановленому порядку до дисциплінарної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків щодо розгляду звернень громадян шляхом відкриття дисциплінарних проваджень щодо кожного випадку порушення термінів надання відповідей на звернення та інших порушень.

4). На виконання пункту 4 Указу Президента України № 109/2008 вжити додаткових заходів, спрямованих на поліпшення інформованості населення про стан роботи зі зверненнями громадян у міністерстві, для цього розміщувати на сайті міністерства щоквартальні довідки, які надаються СКМУ, щодо звернень громадян, та доповіді Президентів України про стан організації роботи зі зверненнями громадян та вжиті заходи, спрямовані на забезпечення гарантування реалізації конституційного права громадян на звернення.

3-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до здійснення регуляторної діяльності

Враховуючи, що протягом досліджуваного періоду міністерство не здійснювало регуляторну діяльність, цей напрямок не оцінювався.

4-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до проведення антикорупційних експертиз

В досліджуваному періоді міністерством не було залучено **жодного** представника громадськості, який, на виконання пункту 3 частини першої статті 21 Закону України «Про запобігання корупції» проводив би громадську антикорупційну експертизу нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів, розробником яких було міністерство, та подав за результатами експертизи пропозиції до міністерства.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до антикорупційної діяльності» з огляду на повну відсутність діяльності в цій сфері становить 0 балів.

4-П. Пропозиції міністерству щодо залучення міністерством громадськості до проведення антикорупційних експертиз

1). Створити та поновлювати базу даних ІГС та окремих громадян, метою чи сферою діяльності яких є протидія корупції (надалі – заінтересованих сторін).

2). Створювати перелік чинних НПА, розробником яким може бути міністерство, які потребують проведення антикорупційних експертиз.

3). Надсилати на електронну пошту заінтересованим сторонам перелік чинних НПА, визначених попереднім абзацом, та проектів НПА, розробником яких є міністерство з пропозицією провести антикорупційну експертизу.

5-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю

Орієнтовний План проведення консультацій з громадськістю на 2018 рік затверджено з незначним порушенням терміну (3 січня), проте зміни до нього протягом року не вносились.

Протягом досліджуваного періоду міністерством було проведено 6 консультацій з громадськістю. Можна стверджувати (на підставі матеріалів експертизи), що під консультаціями з громадськістю міністерство вважає, чомусь, виключно електронні консультації.

Проаналізуємо дотримання Порядку проведення консультацій з громадськістю стосовно проведення електронних консультацій щодо Проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Деякі питання удосконалення комунікативної роботи органів виконавчої влади" (<https://mip.gov.ua/content/proekt-rozporyadzhennya-kabinetu-ministriv-ukraini-deyaki-pitannya-udoskonalenniya-komunikativnoi-roboti-organiv-vikonavchoi-vladi.html>) . Інформаційне повідомлення про проведення електронних консультацій з громадськістю до цього проекту є, проте не повністю відповідає пункту 17 Порядку: відсутні два елементи: соціальні групи

населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія рішення, яке планується прийняти за результатами електронних консультацій з громадськістю; можливі наслідки проведення в життя рішення для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін. Можливо, міністерство помилково вважає, що пояснювальна записка та прогноз впливу замінюють ці два елементи. Також відсутній звіт за результатами електронних консультацій з громадськістю відповідно до пункту 20.

Також можна проаналізувати дотримання Порядку щодо проведення публічного громадського обговорення. Так, у Орієнтовному плані є посилання стосовно проведення круглих столів, зустрічей з громадськістю. Проте, немає підтверджень, що міністерство організовує та проводить такі заходи в порядку, визначеного пунктом 14 Порядку, також не було розміщено інформаційне повідомлення про їх проведення відповідно до пункту 15 Порядку, та звітів відповідно до пункту 20 Порядку. Міністерство стверджує, що не було отримано **жодної** пропозиції. Виникає питання, для чого приходять представники ГО на такі заходи, і чому міністерство не закликає їх давати такі пропозиції, адже це є основною метою таких зустрічей та круглих столів.

Міністерство має складнощі з визначенням «Вивчення громадської думки», як виду консультацій з громадськістю: в матеріалах експертизи було зазначено, що заходів вивчення громадської думки ми не проводили, проте замовляли послугу з опитування громадської думки. Порядок організації вивчення та проведення громадської думки встановлено пунктом 23 Порядку, саме так воно повинно було відбуватись. Також, треба враховувати, що на відміну від поширеного уявлення, що вивчення громадської думки обов'язково потребує залучення сторонніх організацій чи фахівців на платній основі, деякі форми вивчення громадської думки їх не потребують, а саме: проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін;

опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки. Остання форма взагалі обов'язкова з урахуванням вимог Указу Президента України № 109/2008, проте міністерство цього не виконує.

Міністерство також помилково вважає, що обов'язку готувати звіт за результатами консультацій з громадськістю не виникає, якщо не отримано пропозиції/зауваження. Крім того, **жодна** ІГС не намагалась ініціювати консультації з громадськістю протягом досліджуваного періоду.

*Оцінка «Залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю» становить **2 бали** з огляду на невнесення змін до орієнтовного плану, відсутність звітів про проведення консультацій, порушення порядку організації публічного громадського обговорення та вивчення громадської думки, тобто діяльність відзначається значним порушенням законодавства (Порядку проведення консультацій з громадськістю), відсутність результату: від громадськості не надійшло **жодної** пропозиції до винесених питань на громадське обговорення.*

5-П. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю

1). Задля виконання вимоги Порядку щодо забезпечення репрезентативності консультацій з громадськістю готувати та вести базу заінтересованих сторін в залежності від напрямку діяльності міністерства (самостійних структурних підрозділів апарату). На початку проведення консультацій з громадськістю надсилати на електронні адреси заінтересованих сторін посилання на розміщений проект акта чи винесене на обговорення питання з проханням надати свої пропозиції та зауваження.

2). Наголосити посадовим особам апарату міністерства, що публічні громадські обговорення організовуються та проводяться строго в порядку, визначеному пунктом 14 Порядку проведення консультацій з громадськістю;

3). Ознайомити посадових осіб апарату міністерства з вимогами до змісту інформаційного повідомлення про проведення консультацій з громадськістю, встановлених пунктами 15 та 17 Порядку. Щодо проектів регуляторних актів: ті, що виносяться на публічне громадське обговорення готувати за вимогами пункту 15 Порядку, а ті, щодо яких проводяться виключно електронні консультації, готувати за вимогами змісту до повідомлення про оприлюднення проекту регуляторного акту.

4). Обов'язково готувати звіти про проведення консультацій з громадськістю не залежно від їх виду та наявності пропозицій/зауважень до них: результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю оформлювати звітом відповідно до пункту 20 Порядку. До такого звіту пропонується додавати також аналіз причин відсутності пропозицій/зауважень громадськості та роботу, яку міністерство провело задля залучення громадськості. Щодо результатів проведення заходів вивчення громадської думки складати звіт з дотриманням вимог пункту 24 Порядку.

5). Встановити контроль за вчасною підготовкою та внесенням змін до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю. Також в обов'язковому порядку проводити консультації з громадськості цього Плану.

6-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз

В досліджуваному періоді міністерством не було залучено **жодного** представника громадськості, який, на виконання частини першої статті 13 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» проводив би антидискримінаційну експертизу проектів нормативно-правових актів, розробником яких було міністерство, та подав за результатами експертизи пропозиції до міністерства.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз» з огляду на повну відсутність діяльності в цій сфері становить 0 балів.

6-П. Пропозиції міністерству щодо залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз

1). Створити та поновлювати базу даних ІГС та окремих громадян, метою чи сферою діяльності яких є протидія дискримінації (надалі – заінтересованих сторін).

2). Надсилати на електронну пошту заінтересованим сторонам перелік проектів НПА, розробником яких є міністерство з пропозицією провести антидискримінаційну експертизу.

7-О. Оцінка залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності

Протягом досліджуваного періоду до міністерства, крім власне цієї експертизи, не надійшло **жодного** запиту на проведення громадської експертизи його діяльності. Проте, можна позитивно відзначити, що міністерство завжди дотримується строків видання наказів про проведення громадських експертиз та вчасно повідомляє про видання наказу про експертизу. Також, можна позитивно відзначити оперативність підготовки матеріалів експертизи, проте матеріали надано не в повному обсязі відповідно до запиту (80%).

Виявлено порушення в процесі розгляду експертних пропозицій ініціаторів за результатами громадських експертиз. Проводити розгляд керівництвом за участі представників ініціатора експертизи в двотижневий строк, як це зазначено в підпункті 2 пункту 7 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, Міністр відмовляється. Відмовляється і затверджувати наказом заходи, спрямовані на реалізацію експертних пропозицій, як це встановлено в підпункті 2-1 пункту 7 Порядку. Хоча, за результатами громадських експертиз діяльності міністерств в 2017

році, 10 міністерств з 18 (тобто більшість) розглянули та затвердили своїми наказами заходи з реалізації експертних пропозицій.

Оцінка «Залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності» становить 2,5 бали з огляду на неповне надання матеріалів в повному обсязі, на порушення порядку розгляду експертних пропозицій відповідно до Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, відсутність результату: експертні пропозиції не враховуються міністерством, кількість проведених експертиз становлять одиниці на рік.

7-II. Пропозиції щодо залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності

1). Неухильно дотримуватись положень Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, а саме:

- утворювати робочу групу для підготовки матеріалів із залученням представників ініціатора з метою надання матеріалів в повному обсязі;

- розглядати у двотижневий строк експертні пропозиції міністром, його заступниками або державним секретарем (в залежності від предмету експертизи), за участю представників ініціатора громадської експертизи;

- розробляти і затверджувати наказом заходи, спрямовані на реалізацію експертних пропозицій, у десятиденний строк після розгляду експертних пропозицій.

2). Вести облік потенційних ініціаторів громадських експертиз, пропонувати їм проводити громадські експертизи діяльності міністерства за проблемними напрямками діяльності, які потребують експертизи та напрацювання шляхів вирішення відповідно до річних планів робіт та діяльності міністерства.

8-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства

Протягом досліджуваного періоду ГР надала всього **1** пропозицію до міністерства.

До складу колегії входять представники громадськості, під час єдиного засідання в 2018 році, жодної пропозиції від громадськості не надавалось.

При міністерстві утворені та діють інші консультативно-дорадчі органи, до складу яких входить громадськість, **жодної** пропозиції від якої не надходило.

Позитивно можна оцінити виконання пункту 7 § 33 Регламенту КМУ щодо залучення всеукраїнських профспілок та організацій роботодавців до опрацювання проектів НПА з питань, що стосуються формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин.

Високо можна оцінити спільну діяльність міністерства та громадськості, так, партнерами з боку громадськості в різноманітних заходах були: Укрмедіа надала своїх експертів для проведення тренінгів, Інститут масової інформації надав експертів для участі в круглому столі та фотовиставці, ГО «Кримськотатарський ресурсний центр» виступила організатором заходу, ГО «Аналітичний центр Фабрика Думки Донбас» надав фінансову підтримку, УНЦПД брало участь в написанні та випуску видання, ГО «Життя на нулі» реалізовувало проект, ГО «Українська ініціатива» створювала відеоролик та багато інших. З боку міністерства, зазвичай, було сприяння у наданні приміщень для заходів, а також участь та організація заходів.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства» становить 4 бали з огляду на високі результати спільних дій та заходів з громадськістю на умовах партнерства, а також залучення організацій роботодавців та

профспілок відповідно до Регламенту, проте з врахуванням відсутності пропозицій ГР та членів інших консультативно-дорадчих органів, нерегулярність проведення засідань колегії.

8-П. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства

1). Задля залучення вмотивованих членів консультативно-дорадчих органів та забезпечення прозорості діяльності міністерства проводити відкриті конкурси на набуття в них членства.

2). Наголошувати членам консультативно-дорадчих органів з числа громадськості про необхідність подання пропозицій.

3). Щоквартально проводити аналіз ефективності діяльності консультативно-дорадчих органів, їх окремих членів з числа громадськості, а також аналіз ефективності співпраці за укладеними меморандумами/угодами про співпрацю. За результатами аналізу вживати заходів щодо стимулювання їх діяльності, замінювати неефективних членів. За результатами готувати та розміщувати відповідні аналітичні довідки.

9-О. Залучення міністерством громадськості через інформування

Пунктом 1.2. Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади визначено, що структура головної сторінки веб-сайту ОВВ повинна відповідати структурі головної сторінки Єдиного веб-порталу, тобто сайту КМУ - <https://www.kmu.gov.ua/ua> . Головна сторінка сайту КМУ містить розділ «Для громадськості», на сайті міністерства відсутній такий чи аналогічний розділ.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 15 Закону № 2939-VI міністерство зобов'язано оприлюднювати інформацію про механізми чи процедури, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень міністерства. Проте, на веб-сайті відсутня інформація про особливі права

деяких ГО, про механізми проведення громадських експертиз (діяльності та проектів НПА), про процедуру ініціювання ІГС консультації з громадськістю, про звернення громадян, про інструменти участі в регуляторній, антикорупційній, антидискримінаційній діяльності міністерства, про процедуру участі в притягненні держслужбовців апарату міністерства до дисциплінарної відповідальності, про механізм оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства в судовому порядку та багато іншого.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості через інформування» становить 0 балів з огляду на відсутність діяльності в цій сфері.

9-П. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості через інформування

1). На виконання пункту 1.2. Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади та пункту 6 частини першої статті 15 Закону № 2939-VI на головній сторінці веб-сайту міністерства розмістити розділ «Громадськості».

1). Розділ «Громадськості» доповнити наступними підрозділами, опис та зміст яких викласти зрозумілою громадськості мовою (процедури та механізми брати з актів законодавства, проте подавати спрощеною мовою), також наповнювати їх аналітичними матеріалами, звітами, статистикою, успішними прикладами взаємодії з громадськістю, врахованими пропозиціями, описом поточної діяльності тощо:

- «Звернення громадян»;
- «Звернення об'єднань громадян»;
- «Консультації з громадськістю»;
- «Громадська рада»;
- «Регуляторна діяльність»;
- «Антикорупційна діяльність»;
- «Антидискримінаційна діяльність»;

«Громадська експертиза»;
«Права ГО»;
«Консультативно-дорадчі органи та робочі групи»;
«Меморандуми про співпрацю»;
«Доступ до публічної інформації»;
«Судове оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства»;
«Адміністративне оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства»;
«Механізми притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб міністерства».

2). Розділ «Громадськості» доповнити також підрозділом «Механізми та процедури представлення інтересів та впливу на реалізацію повноважень міністерства», в опис якого включити всі можливі такі процедури та механізми з гіперпосиланням на відповідні підрозділи розділу «Громадськості».

10-О. Загальна оцінка організації взаємодії міністерства з громадськістю

Розпорядженням КМУ від 11 квітня 2018 р. № 239-р «Про затвердження завдань, ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державних секретарів міністерств, на 2018 рік» пунктом 4 завдань визначено «Забезпечення взаємодії міністерства із громадськістю», тобто організація взаємодії покладається на державного секретаря. Проте, **не було** проведено оцінку результативності діяльності апарату міністерства за напрямом “взаємодія з громадськістю”, за результатами якої, відповідно, **не було** подано аналітичну записку міністру.

Крім того, підрозділ апарату міністерства зі взаємодією з громадськістю не має прав, обов’язків та відповідних повноважень щодо контролю дотримання міністерством законодавства взаємодії з громадськістю,

сприяння такій взаємодії, оцінювання діяльності міністерства щодо взаємодії з громадськістю, організації такої взаємодії. Також такому підрозділу не виставляються ключові показники ефективності, саме «ефективності», а не показники діяльності, адже самі по собі голі цифри щодо кількості звернень, експертиз, консультацій з громадськістю, укладених меморандумів, залучених представників громадськості не вказують на ефективність самої взаємодії. Ефективність самої взаємодії міністерства з громадськістю повинна визначатись вкладом, який громадськість робить, щоб допомогти міністерству успішно реалізовувати покладені на нього завдання. Основним завданням в цій сфері повинно бути залучення громадськості до конструктивної співпраці, що дозволить розвантажити посадових осіб міністерства, допоможе якісніше готувати проекти НПА та виконувати інші завдання. Крім того, треба пам'ятати, що державна політика формується та реалізується виключно для громадськості, тому є доцільним організувати її залучення до цього процесу.

Загальна оцінка організації взаємодії міністерства з громадськістю становить 1,9 бала (15 балів за 8 напрямками поділено на їх кількість).

10-П. Пропозиції щодо організації взаємодії міністерства з громадськістю

1). Підрозділу міністерства, відповідального за взаємодію з громадськістю, надати повноваження здійснювати контроль за дотриманням міністерством та його посадовими особами законодавства щодо взаємодії з громадськістю, а саме в сферах:

- звернень громадян та ГО (ЗУ «Про звернення громадян», Указу Президента України № 109/2008, інструкції з діловодства, спеціальні закони видів ГО, Регламент КМУ), для з'ясувати причини порушення строків відповідей, інших порушень, готувати службові записки до КДС на відкриття дисциплінарних проваджень, брати участь в проведенні перевірки стану організації роботи зі зверненнями громадян;

- громадських експертиз (діяльності, антикорупційної та антидискримінаційної);
- консультацій з громадськістю;
- діяльності консультативно-дорадчих органів міністерства;
- інформування громадськості та доступу до публічної інформації.

3). Підрозділу міністерства, відповідального за взаємодію з громадськістю, встановити наступні обов'язки:

- готувати щорічні плани та вносити до них зміни (підготовки проведення консультацій з громадськістю, проведення засідань колегії, діяльності консультативно-робочих органів);

- готувати щоквартальні аналітичні довідки з питань взаємодії міністерства з громадськістю, куди включати аналіз ефективності взаємодії, наданих та врахованих пропозицій громадськості, іншого вкладу громадськості в виконання покладених на міністерство обов'язків; аналіз доцільності роботи консультативно-дорадчих органів, її членів та залучених осіб з числа громадськості, укладених меморандумів; аналіз проведених громадських експертиз, звіти з виконання наданих пропозицій; аналіз проведених консультацій з громадськості;

- надавати консультації громадськості щодо механізмів та процедур, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень міністерства;

- оперативно (протягом 5 робочих днів) та регулярно наповнювати розділ «Громадськості» веб-сайту міністерства та його підрозділи відповідними матеріалами;

- забезпечувати взаємодію з консультативно-дорадчими органами міністерства та їх членами;

- створювати та вести бази даних осіб (фізичних та юридичних), яких можна залучати до виконання покладених на міністерство завдань з розподілом за напрямками діяльності міністерства (самостійних структурних підрозділів), здійснювати пошук таких осіб за допомогою моніторингу ЗМІ,

інтернет-джерел, звернень громадськості, запитів на публічну інформацію, на проведення консультацій з громадськістю, громадських експертиз тощо;

- надавати підтримку (консультативну та організаційну) посадовим особам міністерства щодо взаємодії з громадськістю: проведення консультацій з громадськістю, забезпечення роботи консультативно-дорадчих органів, залучення громадськості тощо.